

Boxholms egen stålman har blivit pensionär

20/3
1989

BOXHOLM (ÖC)

Boxholms ost och Thord Lindberg, det är vad utsocknes vet om Boxholm. Åtminstone enligt LO-sektionens ordförande Gunnar Andersson som i samband med årsmötet avtackade Metalls mångårige ordförande och talesman.

— Det är inte mycket som biter på honom, Boxholms egen stålman. Han har fått ta många stötar i förhandlingarna och arbetslivet men har alltid skakat av sig kritiken och tagit nya tag.

Enligt honom själv grundades hans fackliga intresse redan i barndomen — han växte in i fackföreningen och vet inte när det egentliga engagemanget började.

— Och ni lär inte slippa mig nu heller, trots att jag lämnat mina fackliga uppdrag och pensionerats, meddelade Thord Lindberg när han mottog en röd ros och en LO-katt som minne från kamraterna i LO-sektionen.

Avtackades gjorde också Lars-Göran Ragnarsson som valt att lämna styrelsen för att hinna med sina politiska åtaganden.

För övrigt omvaldes styrelsen med Gunnar Andersson som ordförande. Ny styrelsesuppleant efter Lars Swanström som gick in som ordinarie ledamot blev Key-Ove Wååg.

LENA LEVIN

— Det hände att vi låg till middag för att slippa gå upp och äta frukost. Jag förstår inte nu hur vi klarade livhanken.

Orden är Elsa Strömbergs och kommer från filmen "Bruksminnen" som premiärvisades på LO-sektionens årsmöte i Boxholm i lördags. Elsa Strömberg är en av de många husmödrar som slet för att få den lilla brukslönen att räcka till familjens nödort.

— När jag började jobba på bruket som tolvåring arbetade vi 72 timmar i veckan, säger Carl Stenqvist. Vi skulle ha 15 öre i timmen men det blev aldrig mer än 30 kronor i månaden.

Jobbade tvåskift

Familjefadern skiftarbetade och måste få sova ut på dagen.

I samband med LO-sektionens årsmöte i lördags tackades Metalls mångårige ordförande Thord Lindberg som nu lämnat de flesta av sina fackliga uppdrag. Som minne fick han en LO-katt

De flesta hade bara ett rum i bostaden.

— När pappa skulle sova fick mamma ta oss barn och gå ut, berättar Carl Mård.

— Vi plockade bär och metade fisk för att dryga ut hushållskassan, säger Els Strömberg. Men vi var ofta hungriga ändå.

Gällde att överleva

1920—30-talen var värst, då gällde det bara att överleva, vittnar rösterna på filmen. Man sov och jobbade i vekkorna och på lördags kvällen dracks det brännvin.

Nöjen och fritid var så gott som okända begrepp på den här tiden. Endast midsommarhelgen framstår som en ljuspunkt. Då klädde hela familjen upp sig och man samlades till knytkalas och dans kring lövad stång

LO-sektionens 40 minuter

långa videofilm vittnar om arbete, fattigdom och bekymmer men också om sammanhållning och kampvilja bland arbetarna. Trots misären drömde man om bättre tider. Somliga kunde inte vänta tills förändringen kom hit utan emigrerade för att, som de trodde, få det bättre.

Nio timmars film

— Av nio timmars film blev detta kvar när vi klippt och redigerat, säger projektledaren Gunnar Andersson. Det här är bara en arbetskopia. Den ska sedan kopieras och visas för föreningar och skolor.

Filmen bygger på intervjuer med 13 personer. Intervjuerna varvas med dokumentärfilmade avsnitt av Martin Wärme som under många år följt utvecklingen på orten med filmkameran i hand.

LENA LEVIN

20 milj i Tryggerfonden

Boxholms okända guldägg

BOXHOLM (ÖC)

Boxholms skolungdomar ruvar på ett guldägg utan att vara riktigt medvetna om det. Den okända Tryggerfonden med ett marknadsvärde på ca 20 milj kr delar nästa år ut mellan 700 000 och 800 000 kr, om ingen börskrasch inträffar.

Fondens ordförande, Thord Lindberg, säger till Correspondenten att utdelningsbeloppet är så stort att samtliga ungdomar som vidareutbildar sig efter grundskolan (över 200) nästa år kan få stipendier. Beloppen kan variera beroende på studieort, studievägar och ekonomiska omständigheter i övrigt.

Nya regler

Styrelsen skall under detta

år arbeta fram nya regler för stipendierna. Fondens stadgar säger att minst 80 procent av avkastningen skall delas ut.

Utdelningsbeloppet för 1988 är 380 058 kr. 94 högskolestuderande boxholmare är berättigade till ett belopp på 2 000 kr per termin.

— En fantastisk utveckling med tanke på att fonden delade ut drygt 9 000 kr efter första året i slutet av 50-talet, säger Thord Lindberg.

— Såvitt jag vet finns ingen motsvarighet till Tryggerfonden i någon annan svensk kommun.

Marknadsföringsproblem

Enda problemet styrelsen brottas med är marknadsföringen. Kännedomen om fonden är dålig bland Boxholmsborna. Trots tidningsannonser

ring och affischering på företagets anslagstavlor har fondens existens inte slagit igenom hos allmänheten.

— Många tror att fonden fortfarande är företagsanknuten men där skedde en ändring 1987, säger Thord Lindberg. Fonden är öppen för alla Boxholmsungdomar oavsett var föräldrarna har sina arbetsplatser.

Visserligen ska ansökningarna adresseras till SB-Ståls kontor men det är av praktiska skäl eftersom sekreteraren Harald Andersson har sin arbetsplats där.

Den förre Metallbasen Lindberg sitter kvar ytterligare tre år som ordförande trots uppnådd pensionsålder. Övriga styrelseledamöter förutom sekreteraren Harald Andersson är Erik Mathiesen, Bo Ek och

Britten Bolling. Lindberg och Mathiesen är valda av LO, Harald Andersson av PTK medan Ek och Bolling valts av Boxholms kommunfullmäktige.

"Börsklippare"

Thord Lindberg, känd som radikal fackföreningsman som ofta kritiserar SAP från vänster, ser inga ideologiska problem för rollen som "börsklippare".

— Nej, inte alls. Avkastningen kommer ju samtliga Boxholmsbor tillgodo.

Styrelsen sköter förvaltningen själv utan inblandning av professionella mäklare.

— Vi följer aktiemarknaden i pressen och talar givetvis med experter, säger Thord Lindberg.

Styrelsen håller en försiktig linje med långsiktiga placeringar i kända svenska företag. Risktagandet är litet.

Fonden äger förlagsbevis, obligationer och aktier i bl a MoDo, Gotagruppen, Astra, Östgöta Enskilda Bank m fl.

Fondens tillgångar har ökat från 3 189 000 kr år 1987 till 14 819 000 kr år 1988. Då är förstås att märka att aktierna i 1987 års redovisning är bokförda till nominell kurs och för 1988 till inköpspris.

Thord Lindberg beräknar dagens marknadsvärde till knappt 20 milj kr.

En skicklig förvaltning och den allmänna haussen på börserna ligger bakom den stora värdestegringen. När MoDo köpte upp Iggesund gjorde fonden en bra affär.

ANDERS JACOBSSON

Foto: ANDERS JACOBSSON

Före Metallbasen Thord Lindberg trivs i rollen som "börsklippare". Han är ordförande i Tryggerfonden som nästa år kan dela ut 800 000 kr till studerande Boxholmsungdomar

Direktören gav Metall aktier

□ Tryggerfondens tillkomst ligger drygt 30 år tillbaka i tiden. Den 15 juni 1957 i samband med att Metalls avdelning 184 firade 50-årsjubileum, skänkte dåvarande styrelseordförande i Iggesunds Bruk och Boxholms AB, Carl Trygger, 1 000 Boxholmsaktier och 500 Iggesundaktier till fackföreningen.

Aktierna skulle utgöra en fond vars avkastning skulle delas ut till de anställda eller deras barn för yrkesutbildning eller andra studier.

□ Två år senare skänkte Carl Trygger ytterligare 450 aktier i Iggesund.

Han skänkte också under denna tid 595 Iggesundaktier och 500 Boxholmsaktier till bolagets tjänstemän och arbetsledare med samma utdelningsföresättningar.

Dessa båda fonder arbetade separat till år 1973 då de slogs samman till en fond för samtliga Boxholms AB:s anställda.

□ Den fonden verkade to m år 1986. Styrelsen för den gamla fonden bestod av två fackliga representanter och tre representanter för arbetsgivaren. Orsaken till den sammansättningen med majoritet för företaget var att direktör Trygger ville försäkra sig om rösträtten.

□ Det gamla Boxholms AB upphörde att gälla i och med den delning av företaget som ägde rum vid årsskiftet 1981/82.

Av den orsaken har den ursprungliga Tryggerfonden med anknytning till Boxholms AB upphört och har sedan 1987 verkat som en allmän fond inom Boxholms kommun.

Att det dröjt fem år med ändringen beror på de juridiska formaliteter som måste till när en skattebefriad stiftelse ändrar målsättning.

□ Fonden står under länsstyrelsens tillsyn.

ANDER JACOBSSON